

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
Małopolski Wojewódzki

Konserwator Zabytków
w Krakowie
ul. Kanonicza 24
31-002 Kraków.

Kraków dnia

11 MAJ 2007

L.dz.OZKr/DW/4141-A/42 /0 2
nr rejestru A-91/M

DECYZJA

w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków nieruchomych

Na podstawie art. 3 pkt.1, pkt 2 i pkt 15, art. 4, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. d, art. 7 pkt. 1, art. 8 i art. 9 ust. 1 i 2 - w związku z art. 89 pkt. 2 oraz art. 91 ust. 4 pkt. 3 i 4, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568) oraz art. 104 § 1 kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego na wniosek Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 02.02.2007 r., Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

o r z e k a

wpisać do rejestru zabytków nieruchomych województwa małopolskiego

fort 48 „Batowice”

położony w Krakowie os. Złotego Wieku

wraz

z otoczeniem w granicach dz. ew. 236, 215/16 i 215/27

Nieruchomość stanowi własność Gminy Kraków. Działki ew.nr 236 i 215/16 objęte są KW nr 233747, dz. ew. nr 215/27 objęta jest KW nr 204936.

Granice zabytku wykreślono na mapie stanowiącej integralną część niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Fort 48 „Batowice” powstał w latach 1881-86. Przebudową Twierdzy Kraków kierował wówczas inż. Salis Soglia. Obiekt usytuowany został na wzgórzu nad doliną Baranówki i miał za zadanie obronę traktu warszawskiego. Początkowo wzniesiony jako dzieło polowe, później stał się przykładem typowego jednomałowego fortu artyleryjskiego. Fort wzniesiono na rzucie pięcioboku. Do fortu od strony zapola prowadziła aleja dojazdowa wyznaczająca oś główną, na której usytuowano bramę, koszary szyjowe oraz schron wewnętrzny połączony poterną z podwójną kaponierą czołową. Czytelną pozostałością dawnej drogi dojazdowej jest zachowany starodrzew. Fort otoczono wałem z poprzecznkami i suchą fosą. Fosę wzmocniono dwiema pojedynczymi kaponierami bocznymi i podwójną kaponierą czołową usytuowaną na osi fortu.

Koszary szyjowe wzniesiono na rzucie prostokąta. Budynek parterowy. Ściany czołowe i działowe wykonano z cegły zendrówki. Sklepienia kolebkowe. Elewacje tylna i boczne przykryte nasypami ziemnymi. Elewacja frontowa rozczłonkowana

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
NIP 676-17-88-211

Za zgodność odpisu z oryginałem

płaskimi arkadami oraz prostokątnymi otworami okiennymi. Na osi budynku brama prowadząca na dziedziniec wewnętrzny. Na dziedzińcu schron główny.

Schron główny wzniesiony na rzucie prostokąta, parterowy. Na osi budynku poterna.

W pomieszczeniach zachowane charakterystyczne nisze do ustawiania lamp naftowych oraz zejście do podwalni. Sklepienie kolebkowe. Schron połączony poterną z podwójną kaponierą. Kaponiera czołowa stanowi najbardziej wysunięte stanowisko obronne, łączące przedpole z wnętrzem fortu. Poterna o długości ok. 28 m. opada o ok. 1,5 m. do obniżenia terenu fosy. Czoło kaponierzy zasypane ziemią.

W bocznych obwałowaniach zachowane dwie kaponierzy pojedyncze służące do obrony fosy. Wejście do kaponier pomiędzy prochowniami. Kaponierzy składają się z trzech pomieszczeń prostokątnych połączonych z poterną. Korytarze wejściowe do poterny zabezpieczone niezachowanymi drzwiami pancernymi.

Dziedziniec wewnętrzny otoczony wałem ziemnym z poprzecznkami. Schrony pogotowia w porzecznicach stanowią wydzielone części fortu przeznaczone do współdziałania artyleryjskiego. Budynki na rzucie prostokąta, całkowicie schowane w wale fortu. Jedyną widoczną elewacją jest elewacja od strony dziedzińca.

Fort „Batowice” zachował się niemal w niezmienionej formie. Zatarciu uległy jedynie częściowo nasypy ziemne. W okolicy kaponierzy podwójnej wykonano przekop wprowadzający dodatkowe wejście na teren fortu od strony przedpola.

W budynku koszar szyjowych wprowadzono wtórne podziały ze względu na obecny sposób użytkowania obiektu. Wymieniono stolarkę okienną.

Fort „Batowice” powstał w III okresie rozbudowy Twierdzy Kraków. Miasto otoczono wówczas pierścieniem umocnień oddalonych od centrum rdzenia o ok. 7-10 km.

Na tym etapie rozbudowy Twierdzy powstały głównie forty artyleryjskie rozłożone równomiernie na obwodzie ok. 60 km.: fort „Pasternik”, „Marszowiec”, „Łysa Góra”, „Krzyszów”, „Prokocim”, „Rajsko” i „Batowice”. Fort 48 „Batowice” jest wzorcowym przykładem europejskiego fortu artyleryjskiego o narysie pięcioboku, jednowałowego, z podłużnymi koszarami szyjowymi, otoczonego suchą fosą z kaponierami. Centralne położenie schronu jest z jednej strony elementem typowym dla fortów krakowskich, a z drugiej różniącym fort „Batowice” od wzorcowych rozwiązań europejskich fortyfikacji tej klasy.

Przytoczone wyżej, udokumentowane naukowe fakty spełniają wymogi określone art. 3 pkt 1, pkt 2 art. 6 ust. 1, pkt 1 i 2 powołanej ustawy i uzasadniają wpisanie w/w dobra kultury do rejestru zabytków w celu jego ochrony i opieką konserwatorską.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (02-656 Warszawa, ul. Ksawerów 13), za pośrednictwem Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie, (31-002 Kraków ul. Kanonicza 24) w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej decyzji.

Wobec niezaskarżenia niniejszej decyzji (załącznik do postanowienia) w czasie i trybie ustawowo przewidzianym stała(o) się ona(o) ostateczna(e).
1. Załącznik do postanowienia o wyznaczeniu granicami ochrony
2. Pouczenie o skutkach wpisu do rejestru zabytków

Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie

mgr inż. arch. Jan Janczykowski

Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie

WOJEWÓDZKI URZĄD
KONSERWATORA ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-10
NIP 678-14-98-911

13.06.2007

z oryginalnym

Bald

Małopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie

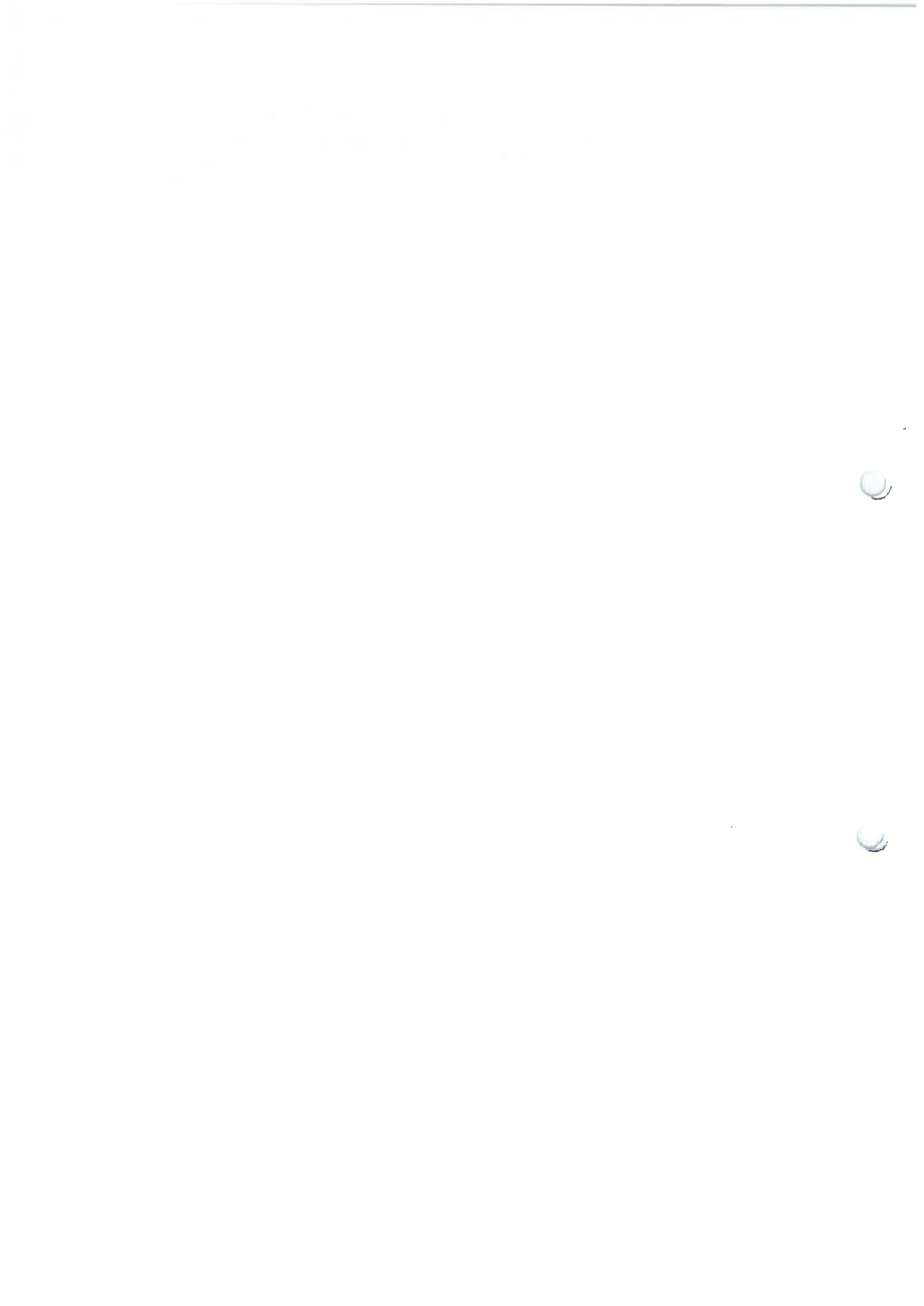
mgr inż. arch. Jan Janczykowski

Załącznik graficzny do decyzji
OZKr/DW/4141-A/42/07

WOJEWÓDZKI URZĄD
KONSERWATOR ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
(012) 426-10-10, 426-10-00
02 WRZ 2008

Przebieg w zapisie do rejestru zabytków

Za zgodność odpisu z oryginałem

Otrzymują:

1 x Prezydent Miasta Krakowa, Kraków, Pl. Wszystkich Świętych 3/4
1x Wydział Ksiąg Wieczystych Sąd Rejonowy Kraków -Podgórze ul. Przy Rondzie 7
1x Wydział Geodezji UMK, Kraków ul. Grunwaldzka 8
1x KOBiDZ
1xA/A

Do wiadomości:

1xPrzedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne Import Eksport Goldenmajer , Kraków
ul. Rozrywka 1
1x Administrator Spółka z o.o. Kraków ul. Izaaka 5

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
NIP 648-14-28-911 REGON 142417

02 WRZ, 2008
Za zgodność odpisu z oryginałem

